

בלמ"ט

2.0712
הוראות הפיקוד העליון, 10 יולי 90

2.0712 בטיחות וגהות בצה"ל

תוקף טעניפים 1 עד 14 מה- 21 יולי 2005

הגדרות

1. בהוראה זו:

- א. "בטיחות" - מכלול הפעולות שתכליתן קיום רמת סיכונים סבירה לאור המטרה.
- ב. "גהות" - תחום מקצועי העוסק בעקרונות לשמירת בריאות הפרט והקבוצה וביישום על ידי מניעה ופיקוח על גורמי סיכון בריאותיים בסביבת העבודה והפעילות.

כללי

2. פעילות צבאית לא תבוצע אלא לאחר שנשקלו היבטי הבטיחות והגהות העולים ממנה וכמתחייב מהם.
3. ההוראה קובעת את הגורמים שבאחריותם נושאי הבטיחות והגהות בצה"ל.
4. הוראה זו אינה גורעת מאחריותו של כל מפקד בכל רמה לתחום הבטיחות והגהות ביחס לכפופים לו.

אחריות כלל-צה"לית

5. ראש אגף המבצעים נושא באחריות מטה לנושא הבטיחות והגהות בצה"ל. בתוך כך, יתווה ראש אגף המבצעים את המדיניות הצה"לית בנושא הבטיחות, והוא ירכז, באמצעות חטיבת התורה וההדרכה (להלן: "חטיבת תוה"ד"), את עבודת המטה הקשורה בה והנדרשת למימושה.
6. חטיבת תוה"ד תיעץ לרמטכ"ל ולמטה הכללי בנושאי בטיחות וגהות.
7. הגורמים שיפורטו להלן נושאים באחריות מטה לתחומי הבטיחות והגהות המפורטים להלן, בהתאם לתפיסת הבטיחות המגובשת בחטיבת תוה"ד (בסעיף זה: "בטיחות" - לרבות גהות):
- א. חטיבת תוה"ד - גיבוש המדיניות ותורת הבטיחות בצה"ל; בטיחות בנושאים כלל-צה"ליים, בין-זרועיים ועל-זרועיים, שאינם באחריות גורם אחר. מחלוקות בדבר תחמת גבולות פעילותם של הגופים המפורטים בהוראה זו, יובאו על ידי חטיבת תוה"ד להכרעת ראש אגף המבצעים.
- ב. מז"י - בטיחות בתע"ם יבשתית; בטיחות באימוני היבשה, לרבות בטיחות באימוני שיתוף פעולה בין כוחות היבשה לבין כוחות האוויר וכוחות הים, בתיאום עם הזרועות; בטיחות בדרכים; בטיחות בנשיאה, באבטחה ובתפעול שוטפים של נשק שבאחריות המקצועית של מז"י (לרבות נשק אישי) ובטיחות במטווחים יבשתיים; בטיחות בתחומי פעילותה הייעודית של מז"י.
- ג. חיל האוויר וחיל הים - בטיחות בפעילות מבצעית, בתע"ם ובאימונים באוויר ובים בהתאמה, לרבות באימוני שיתוף פעולה בין חיל האוויר לבין חיל הים; בטיחות בתחומי פעולתם הייעודיים של החילות. אחריות חיל האוויר כוללת גם אחריות להמראה מכילי שייט ולנחיתה עליהם.
- ד. אט"ל - בטיחות בעבודה, גהות ובטיחות באש (למעט בטיחות בפעילות ובאפסניה ייעודית שאינה בסמכותו); בטיחות באחזקה, אחסנה והובלת אפסניה כלל-צה"לית שבתחום אחריותם של חילותיו המקצועיים; בטיחות בתחומי פעילותו הייעודית של אט"ל.
- ה. מפקדת פיקוד העורף - בטיחות בתחומי פעילותה הייעודית.
- ו. אמ"ן - בטיחות בתחומי פעילותו הייעודית.

בלמ"ט

- ז. אכ"א - בטיחות בתחומי פעילותו הייעודית.
- ח. אגף התקשוב - בטיחות בתחומי פעילותו הייעודית.
8. בטיחות בניסויים בצה"ל - הסמכות המקצועית הראשית, כל אחת בתחומה, אחראית לבטיחות בניסויים אג"מיים או טכניים שבתחום אחריותה.
9. קציני החיל הראשיים יפרסמו הוראות מקצועיות בתחומי הבטיחות המפורטים בסעיף 7 לעיל, כל אחד בתחום אחריותו, ויוודאו הטמעתן בכלל צה"ל.

גופי הבטיחות בזרועות ובאגפים

10. ייעודם של גופי הבטיחות בזרועות או באגפים הוא לשאת באחריות מטה להכוונת פעילות הבטיחות בזרוע או באגף.
11. תפקידיהם של גופי הבטיחות בזרועות או באגפים יהיו כמפורט להלן:
- א. לרכז מידע אודות אירועי בטיחות בזרוע או באגף, להפוך את המידע שנצבר לידע ולפרסמו.
- ב. לסייע למפקדים בזרוע או באגף בהטמעת הידע שנצבר בתחום הבטיחות ביחידותיהם, ולפתח עבורם כלים לניהול הבטיחות ביחידותיהם.
- ג. להכשיר, להנחות ולסייע לבעלי תפקידים בתחום הבטיחות בזרוע או באגף.
- ד. לבצע בקרה על פעילותם של גופים ויחידות בזרוע או באגף בנוגע למימוש וליישום של הוראות, של לקחים ושל הנחיות בתחום הבטיחות.
- ה. לקיים ולהנחות חקירות של אירועי בטיחות בזרוע או באגף.
- ו. לקיים מחקרים בזרוע או באגף בתחום הבטיחות.
- ז. לייצג את הזרוע או את האגף אל מול סמכויות מקצועיות בצה"ל בתחום הבטיחות.
- ח. ללוות ולבקר תהליכי קליטת אמל"ח חדשים בזרוע או באגף.

אחריות ביחידה

12. מפקד היחידה אחראי לכל נושאי הבטיחות והגהות ביחידה. במסגרת זו אחראי המפקד גם להנחות את פקודיו ולהטמיע נושאים אלה ביחידה.
13. מפקד היחידה רשאי לאצול מסמכותו לקצין, שיועד לשמש כקצין בטיחות לפי תקן היחידה. אם אין ביחידה קצין כאמור, רשאי המפקד לאצול מסמכותו לבעל תפקיד ביחידה (להלן: "בעל התפקיד הממונה"). יובהר כי אין באצילת הסמכות כדי לגרוע מאחריות המפקד לנושאי הבטיחות והגהות ביחידה, על-פי כל דין.
14. הקצין שיועד לכך בתקן היחידה או בעל התפקיד הממונה נושאים באחריות מטה לנושאי הבטיחות והגהות שהוטלו עליהם, בהתאם להוראות מפקד היחידה ופקודות הצבא.